

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคลสามารถรับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเป็นอิสระ มีทรัพย์สิน มีงบประมาณเป็นของตนเอง มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ระวีวรรณธรรมสาณกุล, 2548 : 1-2) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 23 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม มาตรา 28 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารรายรับ มาตรา 30 (4) การกำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุนและรายได้อื่น ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงาน โดยการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนมากเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายจ่ายเพิ่มขึ้น รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องหาแหล่งรายได้ใหม่ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์การแบ่งสรรภาษีอากรและเงินอุดหนุนให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบในการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลที่อาจเพิ่มขึ้นในอนาคต ขณะเดียวกันต้องพัฒนาศักยภาพทางการเงินการคลัง โดยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บและจัดหารายได้เพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินการบริหารงบประมาณที่รัฐได้มอบหมายให้มีมาตรฐานและลดช่องว่างทางการคลัง รวมทั้งกระตุ้นให้องค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองทางการคลังบนพื้นฐานรายได้ของตนเองในระยะยาว การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องรายได้และการจัดการหรือการดำเนินการภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนดถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกได้ว่าเป็นกระบวนการบริหารการปกครองของรัฐที่ได้กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบ โดยเป็นการบริหารการก่อกำเนิดสัมพันธ์ต่อบุคคลภายนอก การบริหารงบประมาณเพื่อจัดการด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และอีกหลายด้าน เพื่ออำนวยความสะดวกต่อประชาชนในท้องถิ่นหลายแห่งที่ประสบปัญหาด้านการบริหารงบประมาณ เช่น ปัญหาที่เกิดจากบุคลากร

ปัญหาข้อจำกัดเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และการสั่งการของส่วนกลาง ที่กำหนดกระบวนการบริหารอย่างเป็นรูปแบบ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทั้งภายนอกและภายในหน่วยงาน อันเป็นบ่งบอกให้ทราบว่า กระบวนการที่ประชาชนได้ใช้อำนาจในการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การกำหนดผู้แทนในการบริหารงบประมาณ จะเป็นการกระจายอำนาจตามแนวนโยบายแห่งรัฐ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริงหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้น อันจะนำไปสู่ระบบการกระจายอำนาจการปกครองอย่างแท้จริง องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีความสำคัญมากต่อการบริหารงบประมาณ และการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย (ศิริพงษ์ มุขศรี. 2540 : 4)

เดิมระบบงบประมาณของท้องถิ่นเป็นระบบงบประมาณแบบแสดงรายการ กล่าวคือการจัดทำงบประมาณ หรือการใช้จ่ายเงินนั้น ไม่จำเป็นต้องกำหนดแผนพัฒนาหรือแผนงานโครงการขึ้นมาก่อน จะใช้จ่ายเงินหมวดรายจ่ายใดก็สามารถนำไปตั้งแสดงรายจ่ายในหน่วยงานได้ (เดิมหมวดรายจ่ายมี 11 หมวด ได้แก่ หมวดเงินเดือน หมวดค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าตอบแทน หมวดค่าใช้สอย หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดเงินอุดหนุน หมวดรายจ่ายอื่น หมวดครุภัณฑ์ และหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง) ดังนั้นงบประมาณแบบแสดงรายการจึงคุมงบประมาณที่หมวดรายจ่ายต่าง ๆ ต่อมากระทรวงมหาดไทยเห็นว่าระบบงบประมาณแบบนี้ไม่เอื้อต่อการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพราะไม่มีวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินที่ชัดเจนว่านำเงินไปทำอะไร ที่ไหนเมื่อใด อย่างไร จึงได้ปรับระบบงบประมาณใหม่ทั้งระบบ โดยใช้หลักเกณฑ์ที่ว่าก่อนการใช้จ่ายให้ท้องถิ่นกำหนดโครงการขึ้นในแผนพัฒนาท้องถิ่นเสียก่อนให้ชัดเจน แล้วตั้งงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามโครงการนั้น ระบบนี้จึงเน้นควบคุมงบประมาณที่แผนงานและงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์มากกว่าจะควบคุมที่หมวดรายจ่ายอย่างที่แล้มา เรียกระบบนี้ว่า ระบบงบประมาณแบบแผนงาน (กรมการปกครอง. 2543 : 36)

แผนงานตามระบบงบประมาณนี้จะต่างกับแผนปฏิบัติการ คือ แผนปฏิบัติการเป็นผลของการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นนำมาจัดลำดับความสำคัญพิจารณาดำเนินการ ก่อน หลัง ส่วนแผนตามระบบงบประมาณเป็นผลมาจากการพิจารณาถึงหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้มา กำหนดเป็นกลุ่มแผนงานและกลุ่มงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งกรมการปกครองได้กำหนดไว้ให้แล้มาเป็น 4 ด้าน 12 แผนงาน 36 งาน ลักษณะที่สำคัญของงบประมาณท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. เงินรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
2. ให้มีประมาณการรายรับประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี
3. งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจำแนกเป็นงบประมาณรายจ่ายทั่วไป และงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจจัดทำงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการได้โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น
5. งบประมาณรายจ่ายทั่วไป และงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการอาจตั้งจ่ายเงินช่วยเหลือระหว่างกันได้
6. งบประมาณรายจ่ายทั่วไปประกอบด้วยรายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายตามแผนงาน

การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าขึ้น “เงินงบประมาณ” เป็นปัจจัยสำคัญ ท้องถิ่นจะต้องพยายามพัฒนาการจัดเก็บรายได้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ เนื่องจากสภาพปัจจุบันท้องถิ่นแต่ละแห่งมีงบประมาณของตนเองแทบไม่พอรายจ่าย และโดยเฉพาะมักจะเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับรายจ่ายประจำมากกว่ารายจ่ายเพื่อการลงทุน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคณะผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นที่จะต้องทำความเข้าใจเพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณอยู่ในขอบเขตของกฎหมายและอำนาจหน้าที่ ตลอดจนเป็นไปอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุด เพราะหากการบริหารงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบหรือมีการทุจริตเกิดขึ้นแล้วย่อมจะส่งผลเสียหายแก่ท้องถิ่นและประชาชนส่วนรวม ซึ่งจะมีผลกระทบ โดยตรงต่อคณะผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นอีกด้วยระบบงบประมาณซึ่งท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบและจัดทำทั้งหมด แต่ที่สำคัญการมีอำนาจกำหนดงบประมาณนั้นท้องถิ่นต้องมีความเข้มงวดในเรื่องของการดูแล ไม่ปล่อยให้มีการขาดดุล ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างวินัยทางการคลังของท้องถิ่น รัฐบาลกลางไม่ต้องไปคอยช่วยเหลือ เพราะมิฉะนั้นท้องถิ่นจะเกิดความเคยชินเกิดปัญหาเมื่อใดต้องคอยรอความช่วยเหลือจากส่วนกลางตลอดเวลา ท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจของตัวเองทั้งในเรื่องของการจัดเก็บการบริหารทั้งกำหนดวิธีการจัดเก็บด้วยตนเอง ในปัจจุบันรายได้แทบทุกตัวยังถูกกำหนดตามกฎหมายระเบียบต่าง ๆ จากส่วนกลาง ท้องถิ่นไม่อาจแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2543 : 11)

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นนโยบายของรัฐที่ต้องการให้อิสระแก่ท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครองตนเอง มีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด มีงบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ จัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มีสภาและผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากรัฐและประชาชนโดยส่วนรวมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นปัญหาใหญ่ของระบบการเมืองไทยในปัจจุบัน แม้จะมีการกล่าวถึงการกระจายอำนาจในการปกครองตนเองของท้องถิ่นกันมากขึ้นแต่ในทางปฏิบัติอำนาจในความเป็นจริงแล้ว องค์กรปกครองท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของเทศบาลตำบลในบางพื้นที่และองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่ระดับชั้น 3-5 ก็ยังไม่มีอิสระอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความไม่ไว้วางใจของระบบราชการดังจะเห็นได้จากการมีกฎระเบียบนโยบายระดับกระทรวง คำสั่ง หนังสือเวียน หนังสือสั่งการ เกี่ยวกับเรื่องการคลัง และพัสดุต่าง ๆ มากมาย จึงทำให้ขาดโอกาสในการที่จะสร้างระบบที่เหมาะสมที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสร้างระบบการคลังท้องถิ่นของตนเองขึ้นมาได้ เพราะต้องแต่บริหารระเบียบมากกว่าที่จะบริการกิจการท้องถิ่น การที่จะทำให้การปกครองท้องถิ่นเข้มแข็งสามารถที่จะพึ่งตนเองได้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ท้องถิ่นมีระบบการคลังและงบประมาณในการเสริมสร้างให้รากฐานทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นเข้มแข็ง (ไพสิฐ พาณิชยกุล. 2546 : 45)

ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ได้กำหนดให้การใช้จ่ายต่าง ๆ จากเงินรายได้ขององค์กรปกครองท้องถิ่น จะต้องจัดทำในรูปของกฎหมายของท้องถิ่น ซึ่งมีได้หมายความว่า แม้จะมีอำนาจในการจัดทำกฎหมายท้องถิ่นและสามารถที่จะใช้เงินของท้องถิ่นได้ อำนาจดังกล่าวไม่ได้เป็นไปโดยอิสระแต่มีกรอบในการใช้อำนาจและวิธีการใช้จ่ายเงินกำหนดเอาไว้ และมีมาตรการที่ครอบคลุมที่จะเข้มงวด โดยมีมาตรการควบคุม และการตรวจสอบภายหลังด้วยว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ปัจจุบันประเด็นที่ต้องปรับวิธีการและมาตรการใหม่ ๆ ที่ทำให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีอิสระในทางการเงินการคลังตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้ท้องถิ่นมีองค์กรที่สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีนอกจากจะมีการกำหนดกรอบรายการที่องค์กรปกครองท้องถิ่นสามารถที่จะจ่ายได้แล้ว ยังมีกลไกที่ทำให้เป้าหมายของการใช้งบประมาณเป็นไปตามความต้องการของประชาชนและมีการถ่วงดุลกันระหว่างผู้ใช้จ่ายเงินและผู้ที่จะให้ความเห็นชอบด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่น

ทั้งหลายจะกำหนดให้ผู้บริหารต้องพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่เสนอกฎหมายท้องถิ่นในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้าหากรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าไปมีส่วนได้เสียในโครงการที่ใช้เงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายที่มีการแก้ไขใหม่ได้กำหนดให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกคนนั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง (ไพสิฐ พาณิชย์กุล. 2546 : 49)

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาทม ได้มีการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า แต่จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เจริญนั้นมีหลายประการ เช่น คณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล ขาดความรู้ความสามารถ ขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการงบประมาณ ขาดประสบการณ์ในการบริหารงบประมาณ มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณบ่อยครั้ง เนื่องมาจากมีการเปลี่ยนระบบงบประมาณจากเดิมมาเป็นการบันทึกระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลกระทบต่อการกระบวนการบริหารงบประมาณ นอกจากนี้ยังมีการรายงานการติดตามการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณพบว่า หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนไม่รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบ (รายงานการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ : 9)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่างบประมาณเป็นหัวใจสำคัญ และเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีความสนใจที่จะวิจัยกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาทม อย่างเป็นระบบ ว่ามีปัญหอะไรบ้างที่ส่งผลให้กระบวนการบริหารงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการบริหารงบประมาณให้เหมาะสมถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำแนกบุคลากรตาม เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และหน่วยงานที่สังกัด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

สมมุติฐานการวิจัย

1. กระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ นาทม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ที่มีเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และหน่วยงานที่สังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ กระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แหล่งข้อมูลในการวิจัยแบ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่รวบรวมจากการออกแบบสอบถาม บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำนวน 122 คน (แผนอัตรากำลังสามปี 2557-2559 : 9-10)
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอนาทม

จังหวัดนครพนม จำนวน 3 แห่ง ผู้วิจัยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยได้จากการคำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727) จำนวน 94 คน

1.3 พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทม องค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองซน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

1.4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.4.1 ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลทั่วไป แบ่งเป็น

- 1) เพศ
- 2) ระดับการศึกษา
- 3) ตำแหน่งงาน
- 4) หน่วยงานที่สังกัด

1.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ กระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล 4 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ
- 2) ด้านการอนุมัติงบประมาณ
- 3) ด้านการบริหารงบประมาณ
- 4) ด้านการตรวจสอบงบประมาณ

1.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลนาทม องค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองซน อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

2. ใช้จ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ใช้จ่ายประจำและใช้จ่ายเพื่อการลงทุนภายในท้องถิ่น

3. งบประมาณ หมายถึง เอกสารที่แสดงความต้องการขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย แผนทางการเงินและโครงการที่โครงการจะดำเนินการในปีงบประมาณหนึ่ง ๆ ตามที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้ส่งสัญญาไว้กับสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4. การบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานและการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

6. การบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารงบประมาณ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย

6.1 ด้านการเตรียมงบประมาณ หมายถึง การบริหารงบประมาณด้านการเตรียมงบประมาณ ดังนี้ การกำหนดนโยบายด้านงบประมาณ การทบทวนแผนดำเนินงานที่ผ่านมา การทบทวนแผนพัฒนาสามปีเพื่อเตรียมงบประมาณ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กรลำน้ำ การรวบรวมสถิติด้านการโอนงบประมาณย้อนหลัง การรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณ การจัดทำแผนงบประมาณ การจัดเตรียมงบประมาณต่าง ๆ ในรอบปี การจัดสรรงบประมาณกับความต้องการของประชาชน

6.2 ด้านการอนุมัติงบประมาณ หมายถึง การบริหารงบประมาณด้านการอนุมัติงบประมาณ ดังนี้ การอนุมัติงบประมาณเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด การวิเคราะห์ลำดับความสำคัญในการอนุมัติงบประมาณ การร่างข้อบัญญัติงบประมาณ รายละเอียดอย่างเพียงพอต่อการพิจารณาอนุมัติ การอนุมัติงบประมาณตามร่างข้อบัญญัติที่ได้รับ ความเห็นชอบจากสภาตำบลเป็นไปตามเวลาที่กำหนด สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบัญญัติงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณเกินเวลาที่กำหนด มีการขอแก้ไขงบประมาณ การลงมติร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ความขัดแย้งระหว่างสมาชิกสภาข้อบัญญัติในการพิจารณาอนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

6.3 ด้านการบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารงบประมาณด้านต่าง ๆ ดังนี้ การดำเนินการการจัดซื้อจัดจ้างขาดความรอบครอบรัดกุม คณะกรรมการมีความเข้าใจในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างการเบิกจ่ายงบประมาณอยู่ในช่วงระยะเวลาอันสั้น ๆ ทำให้รีบเร่งดำเนินการใช้งบประมาณ การรับเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามระเบียบ การประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อบังคับเกี่ยวกับงบประมาณ การประชาสัมพันธ์งบประมาณรายจ่ายประจำปีการจัดทำรายงานรายรับ-รายจ่ายงบประมาณ การใช้งบประมาณเป็นไปตามระเบียบการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น

6.4 ด้านการตรวจสอบงบประมาณ หมายถึง การบริหารงบประมาณด้าน การตรวจสอบงบประมาณ ดังนี้ การตรวจสอบงบประมาณสม่ำเสมอ การตรวจสอบ งบประมาณเป็นระบบ คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณมีความเข้าใจเรื่องงบประมาณ คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณมีความ โปร่งใส การตรวจสอบงบประมาณเป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทุกครั้ง คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบงบประมาณของภาคประชาชน การรายงานการตรวจสอบงบประมาณเป็นไป ตามระเบียบ การตรวจสอบงบประมาณของหน่วยงานภายใน ระบบการตรวจสอบทันสมัย หน่วยงานภายในตรวจสอบงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้จากการวิจัย สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานและ สามารถนำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข กระบวนการบริหารงบประมาณขององค์การ บริหารส่วนตำบลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบอื่นได้